

lighed for, at der ved et Samarbejde mellem et Fællesudvalg af Landsting og Folketing og Regering kunde finde en virkelig Vedtagelse Sted af visse bestemte Grundlinier i Bygningen. Jeg er ingen Pedant og vil naturligvis ikke forlange, at man skal ganske nøjagtigt have angivet hvert eneste Værelses Plads, men visse Grundlinier for Fordelingen af Lokalerne f. Eks. mellem Folke- og Landsting skulde man dog have, og det, der er udtalt i Betænkningen, har i den Henseende aldeles ingen lovlig bindende Kraft overfor kommende Regeringer og det andet Ting. Men saadanne virkelig bindende Grundlinier, som blev fastslaaede i Beslutningen, kunde man maaske tænke sig fremgaa af en Forhandling mellem Folketing, Landsting og Regering, hvis der var Tid dertil. Men det er der jo ikke. Vi vide alle, at denne Sag skal jages gennem Rigsdagen i Samlingens sidste Dage, og en saadan efterfølgende Gennemarbejdelse vil altsaa heller ikke kunne finde Sted.

Forholdet er altsaa dette, at vi vide mindre ikke alene om rene Enkeltheder, men om, hvad skal jeg kalde det, Hovedprincipperne for Anordningen af Lokalerne indenfor de Skaller, der tilkendes henholdsvis Rigsdag, Kongemagt og Højesteret, end vi vide selv ved ganske smaa og forholdsvis betydningsløse Byggearbejder, der ellers foreligge her i Tinget. Jeg har som Medlem af Finansudvalget mange Gange haft Lejlighed til at være med til at foreslaa Bevillinger til saadanne Byggearbejder. Men selv hvor det drejer sig om et Posthus eller en Skovridergaard, vide vi meget mere om den end her. Vi ere meget mere nøjeregnende og forlange meget mere Besked og kunne give Tingets Medlemmer meget mere Besked om, hvorledes Bygningerne skulle være, end her, hvor det drejer sig om for mange Slægtled at tilvejebringe Boliger for Landets højeste Statsmagter. Bygge vi en Skovridergaard, vide Finansudvalgets Medlemmer, særlig dets bygningskyndige Medlemmer, og for Resten vi alle, hvor stor Beboelseslejlighed der skal være, vi vide nogenlunde, hvorledes Svinehus og Kostald skulle være, og bygge vi et Posthus, vide vi, hvorledes Ekspeditionslokalerne skulle være, og hvor mange Værelser Postmesteren skal have til sin Lejlighed, og der har undertiden været ført Debat derom, og undertiden have vi faaet det ændret, naar vi syntes, at den Lejlighed, der var tilkendt Postmesteren, var for stor; vi have kunnet faa det reduceret med et Værelse eller to, det ere vi

ikke gaaede af Vejen for. Men her, hvor det drejer sig om det største og betydningsfuldeste Bygningsarbejde, som, siden vi fik Grundloven, har foreligget den danske Lovgivningsmagt, bekymre vi os aldeles intet om dette; vi vide faktisk intet endog om de yderste Hovedlinier, hvorefter Anordningen af Lokalerne skal finde Sted i de forskellige Dele af Bygningen.

Det Standpunkt, som den Gruppe, jeg tilhører, indtager i denne Sag, har jeg præciseret allerede ved 1ste Behandling. Vi ønske at fastholde Loven af 15. November 1903. Det er ikke i nogen Henseende vor Mening at fravige det, og det tror jeg for øvrigt ikke er Meningen hos en eneste Gruppe eller noget Parti her i denne Sal. Vi ønske Opgaven løst indenfor denne Lovs Ramme, saaledes at Slot og Rigsdagsbygning opføres som relativt selvstændige Led i et Bygningskompleks, og vi tro, at det paa den Maade kan ske billigere, end ved at opføre Slot og Rigsdagsbygning langt borte fra hinanden med Rigsdagsbygningen et eller andet Sted paa Slotsholmen eller ude i Byen. Vi ønske, som sagt, Slot og Rigsdagsbygning opførte paa det nuværende Slots Plads som to relativt selvstændige Led i det samme Bygningskompleks. Det har været Rigsdagens Standpunkt i 1887; da præciserede man det yderligere derhen, at man vilde have, at Slottet skulde vende mod Ridebanen og Rigsdagsbygningen ud mod Slotspladsen. Det var ogsaa selve den Regerings Standpunkt, der forelagde Lovforslaget af 15. November 1903, og det træffer sig saa interessant, at den Minister, der paa den daværende Regerings Vegne og uden at finde nogen som helst Modsigelse særlig ikke fra Kollegernes og heller ikke fra nogen af Flertallets Side i dette Ting, idet han udtalte sig om Grundprincipperne i Ordningen, udtalte en overordentlig skarp Dom over det her foreliggende Thorvald Jørgensenske Projekt. Den daværende Minister for offentlige Arbejder (C. Hage) sagde nemlig — det staar i Folketings-tidenden for 1903—04 Sp. 628 — følgende: „Jeg tror saaledes ogsaa, at den Tanke, som det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgekreds (Ellinger) udkastede, nemlig at man skulde opføre de to Bygninger ud i et, paa en saadan Maade, at man bevarede den nuværende Façade ud til Slotspladsen, med den ene Halvdel bestemt til Kongebygning og den anden Halvdel bestemt for Rigsdagen, ikke lader sig udføre. Thi de Formaal, som disse to Bygninger skulle fyldestgøre, ere i deres